

Åpent brev til Thorbjørn Jagland

BARNEVERN
Solomia Karoli

I min nye bok «Norske sigøynerbarn – etnisk rensing og barnevern?» henstiller jeg deg, som Europarådets generalsekretær, til å bidra til at rammekonvensjonen om beskyttelse av nasjonale minoriteter og andre internasjonale forpliktelser også blir fulgt opp for den norske minoriteten av sigøynere.

Nylig kom Redd Barnas rapport «20 år med merknader fra FNs barnekomité – hva har skjedd?». Denne rapporten gir støtte til undersøkelsene og konklusjonene i min bok. Rapporten slår fast at det norske barnevernet ikke er godt rustet til å møte minoriteter.

Mange barn forskjellsbehandles systematisk. FN-kommisjonen uttrykker bekymring for barn som tilhører minoritetsgrupper i Norge – nettopp en slik minoritetsgruppe skriver jeg for og om.

Mens FN nøyer seg med å være bekymret, fortsetter barnevernets klappjakt på barn fra den norske sigøynerminoriteten – «til barnas beste». Familiens fortvilte situasjon er i stor grad et resultat av norske myndigheters «sigøynerpolitikk» i mer enn femti år.

Antallet sigøynerbarn barnevernet har tatt over omsorgen for, er nå 65, og 60 andre barn befinner seg i faresonen – samlet er dette nær halvparten av alle barn i den lille sigøynerminoriteten.

De omplasserte barna fratras sine kulturelle rettigheter, blant annet

BRUTALT BARNEVERN: Lille julaften 1956 førte Oslo Barnevernsnemnd og politiet bort Franz og Marie Josef Czardas' seks barn fra en teltleir i Oslo. Rettssikkerheten til norske sigøynerbarn er fremdeles altfor dårlig, skriver Solomia Karoli.

FOTO: AAGE STORLØKKEN, NTB/SCANPIX

gjennom at de ikke får samvær med sin familie. En generasjon vokser opp med selvhat og psykiske problemer.

diskriminering. Barn av nasjonale minoriteter får ikke sine kulturelle rettigheter oppfylt.

FNs barnekomité har i sine merknader uttrykt bekymring for at barnevernet er av lavere kvalitet for

minoritetene i Norge enn den er for majoritetsbefolkningen.

Europarådet skal også sette søkelys på praktiseringen av menneskerettighetene i ditt og mitt hjemland, Jagland,

ikke bare i andre europeiske land. Og jeg spør deg: har Europarådet og du påbegynt arbeidet for å fremme rettighetene til norske sigøynerbarn?

Du kommer til Oslo i begynnelsen av desember for å lede Nobelkomiteens arrangementer ved overrekkingen av fredsprisen til to personer som gjør en stor innsats for barns rettigheter. Jeg inviterer deg herved til å møte meg til en samtale i løpet av norgesoppholdet ditt.

Solomia Karoli,
forfatter og aktivist
solomiak@gmail.com

Jeg inviterer deg herved til å møte meg til en samtale i løpet av norgesoppholdet ditt.

Norge er pålagt å undersøke om barn blir diskriminert. En gjennomgang som ble gjort på oppdrag fra Barne- og likestillingsdepartementet i 2011, viser at barnevernet driver strukturell og indirekte etnisk

Folkehelseinstituttet vil ikke støtte våre beste forskere

EBOLAVAKSINE
Gunnar Hasle

John-Arne Røttingen understreker 1. desember at Folkehelseinstituttet er klar over problemene jeg påpekte 26. november. Jeg er helt enig i at vi på kort sikt må satse på de vaksinealternativene som har kommet lengst. Men min kronikk har to hovedpoeng:

1. De aktuelle vaksine-kandidatene kan tilbys til helsearbeidere i de affiserte landene, men de er ikke i nærheten av å kunne dekke behovet for en vaksine som kan distribueres bredt i befolkningen, slik at skolebarn igjen kan gå på skole, og den karantenen de tre mest rammede landene i Vest-Afri-

ka nå i praksis befinner seg i kan oppheves.

2. Birger Sørensen og Gunnar Bjune har kommet med et konkret forslag til å lage en peptidbasert vaksine, og rapporten nevner ikke engang dette forslaget, annet enn som en generell åpning for at Norge i fremtiden kan bidra i utviklingen.

Dette forslaget kommer ikke fra noen hvem som helst. Sørensen oppfant den terapeutiske hiv-vaksinen, som kan gis til hivpositive og bedre deres livsutsikter. Bjune var prosjektleder for det norske meningokokk B-vaksineprosjektet. Denne vaksinen har hittil ikke fått noen betydning i Norge, fordi meningokokk B-epidemien ebbet ut av seg selv, men den produseres nå kommersielt til

bruk i land hvor meningokokk B er et helseproblem.

Disse forskerne har altså kommet med vesentlige bidrag til verdens vaksinesortiment. Det er ikke mye de ber om: De trenger en beskjeden statlig økonomisk garanti for å sette i gang forsøkene. Det dreier seg om produksjon av peptidet ved en GMP-fasilitet, hvor man også kan tilsette en adjuvans (vanligvis aluminiumhydroksid) og fylle det hele på ampuller.

Deretter må det gjøres utprøvinger på mus. Man må fastslå om peptidet er giftig, og i tilfelle i hvor store doser det er giftig. Man må gi det til gravide mus og se etter fosterskader, og man må ta blodprøver fra musene for å se etter antistoffer mot ebolavirus. Så langt snakker vi om bagatellmessige

investeringer, og om det skulle vise seg at det er alvorlige problemer, som at musene ikke danner antistoffer mot peptidet, kan prosjektet stoppes.

Neste skritt er mer komplisert: Man må under strenge sikkerhetstiltak teste om vaksinen gir beskyttelse mot ebolavirus hos forsøksdyr. Denne delen av utprøvingen har vi ikke fasiliteter til å utføre i Norge, så tjenesten må kjøpes i andre land. Samtidig kan det gjøres fase 1-studier på mennesker, først på forskerne selv og deretter på frivillige (for eksempel undertegnede). Forsøkspersonene får satt vaksinen og får målt antistoffer før, og på forskjellige tidspunkt etter vaksineringsen. Man vil dermed avklare eventuelle

bivirkninger, nødvendig dosestørrelse og om det trengs en eller flere doser.

Vi kan ikke på dette stadiet måle beskyttelsen direkte på mennesker, men antistoffmålingene vil fungere som en såkalt surrogatparameter: Om blodet fra forsøkspersonene nøytraliserer ebolaviruset i cellekulturer, kan vi regne med at det gjør det i kroppen også. Om noen måneder er det realistisk å kunne prøve ut vaksinen i de katastroferammede områdene.

Vi kan ikke nå vite om dette vil virke, men det er et forsøk verdt. Jeg skulle gjerne vite hvorfor Folkehelseinstituttet ikke engang vurderer dette forslaget.

Gunnar Hasle,
lege, Reiseklinikken
hasle@reiseklinikken.com

På ett og samme sted

BOKMESSE
Ola Bog

Lørdag var det Klassekampens julemesse igjen i Rosenkrantz' gate i Oslo. Gudmund Dalsbø meldte om 10.000 innkomne bøker. Jeg hadde med trillebag i år. Poesi og politikk, det er det jeg ser etter. Og bagen ble fylt opp så det holdt. Takk til leverandørene.

En ting undrer meg, i år som i fjor, som året før – alle disse oktoberheftene og -bøkene fra forrige århundre; noen av bøkene spraker når du åpner dem. Stått urørt i hylla i førti år?

Og så finner jeg et hefte, «Kort innføring i marxistisk filosofi», vedlegg til bladet Røde Fane nr. 3–96. 40 sider. Siste kulepennunderstreking side 18. Akk ja, det minner meg om noe, ufullførte prosjekter. Og så kommer jeg på hva Tron Øgrim mente i boka si fra 1982 – fler enn ett partiprojekt til venstre på skalaen har stranda på grunn av manglende teoretisk nivå.

Jeg finner også en bok fra århundret før: Friedrich Engels, *Anti-Dühring*, 1877. Ja, jeg er stolt over at vi som er venstre har Engels på laget, som foregrep kvantefysikken og tenkte ut bølge/partikkel-dualiteten flere tiår før Planck og Einstein kom på sporet, og som i 1877 skriver: «Selv den enkleste mekaniske forflytning ville vært umulig hvis det ikke var slik at en gjenstand kan befinne seg to steder samtidig, eller altså, både være og ikke være på ett og samme sted.» *Shakespeare, go home!*

Ola Bog,
Oslo

bog.art.zen@hotmail.com